

Puiston nimi:	Arboretumin eteläosa, VP-alue ja VP/s-8 välillä VU-alue – Lepolankatu	Piirustus nro:	301/2
	Arboretumin eteläosa, Vesitorninpuisto ja VP/s-8 välillä vesitorni - YU-alue		301/3
Selostuksen laati:	Laura Ratilainen kaupunginpuutarhuri	pvm:	23.2.2024
Selostuksen tarkasti:	Timo Kalevirta suunnittelupäällikkö	pvm:	23.2.2024
Selostuksen hyväksyi:	Kaupunkikehityslautakunta	pvm:	

Suunnittelualue

Lappeenrannan Arboretumin eteläosan puistosuunnitelma-alueet sijaitsevat Taikinmäen (405-6-9903-0) ja Lepolan (405-8-9903-0) kaupunginosissa. Alueet on merkitty ajantasa-asemakaavassa puistoksi (VP) ja puistoksi, jossa ympäristö säilytetään (VP/s-8). Puisto on osa puulajipuistoa. Alueen olemassa oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maisemanhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet, ja että puustoa täydennetään tarpeen mukaan uusilla istutuksilla.

Suunnittelualueen pinta-ala on 5,7 ha (57 000 m²). Puistosuunnitelman suunnittelualue on esitetty piirustuksissa 301/2 ja 301/3. Vesitorninmäelle (ET-alue) on laadittu ympäristön yleissuunnitelma (piir. 301/1) ja se on esitetty oheismateriaalina 1.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Lappeenrannan Arboretum on vuonna 1980 perustettu puulajipuisto. Arboretumin eteläosa sijaitsee Lappeenrannan keskusta-alueella rajautuen:

- pohjoisessa Valtakatuun,
- idässä Lepolankatuun,
- etelässä Armilan hyvinvointiaseman, Saimaan ammattiopisto Sammon tontteihin sekä asuinkerrostalojen korttelialueeseen
- lännessä Vesitorninmäen tonttiin.

Puistossa on nykyinen lasten liikennepuisto ja muutama kuntoiluväline. Puistoraitit ovat asfaltti- tai kivituhkapintaisia. Osa puistoraiteista on nykyisellään valaistu.

Puiston puusto on monilajista ja pääosin vanhaa ja hyväkuntoista. Lisäksi puistossa on jonkin verran nuorempia puita. Puistossa on nurmena ja niittynä hoidettavaa aluetta. Liikennepuiston alueella on pensasistutuksia ja muutamia perennaistutuksia.

Arboretumin eteläosan puistoalue jakautuu kahteen osaan. Puiston osien väliin, liikennekaupungin itäpuolelle, sijoittuu sisäliikuntahallin tontti (YU-alue, eli Urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue) sekä Amiksen tekonurmikenttä (VU-alue, eli Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue). Puistoa, sisäliikuntahallia ja tekonurmikenttää koskeva asemakaavamuutos sai lainvoiman 14.3.2023. Sisäliikuntahallin tontti ja VU-alue eivät kuulu puistosuunnitelman suunnittelualueeseen, mutta tulevaisuudessa niiden rakentamisella on vaikutuksia puistoympäristöön. Tekonurmikenttä siirretään asemakaavan mukaiselle VU-alueelle, jolloin kenttä sijoittuu nykyisestä sijainnistaan noin 40 metriä idän suuntaan. Nykyisellään puiston yksi puistoraitti sekä puistoraitin osa sijoittuvat tulevan kentän alueelle, joten ne on siirrettävä kentän rakentamisen yhteydessä.

Puistosuunnitelmalla valmistaudutaan sisäliikuntahallin ja tekonurmikentän rakentamisesta johtuviin muutoksiin puistoalueella. Arboretumiin rakennetaan kentän siirron myötä käytöstä poistuvien raittien korvaavat puistoraitit. Lisäksi puistoon lisätään toimintoja, penkkejä ja jäteastioita sekä parannetaan puiston valaistusta ja opasteita. Puistoon lisätään puu-, pensas- ja perennaistutuksia sekä kehitetään osasta nykyisistä nurmialueista kaupunkiluonnon monimuotoisuutta edistäviä niittyjä. Jotkin tiheästi kasvavat puustoiset alueet on esitetty jatkossa hoidettavan M1, eli arvometsä-kunnossapitoluokassa.

Arboretumin pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat ja läheisten oppilaiston oppilaat ja opettajat.

Suunnitelman sisältö

Arboretumin useita sisäänkäyntejä korostetaan sijoittamalla niihin opastetaulut ja porttiaiheet, jotka ovat esimerkiksi luonnonkiveä.

Kunnossapitoluokassa M1(arvometsä) oleville metsäalueille laaditaan erillinen hoitosuunnitelma. Tavoitteena on kehittää metsäisistä alueista puustoltaan ja kasvillisuudeltaan monimuotoisia, elinvoimaisia ja mahdollisimman luonnontilaisia alueita, joiden hoidontarve on vähäinen. Metsäalueilla puusto ja kasvillisuus pääosin säilytetään. Hoitosuunnitelman laadinnan yhteydessä selvitetään liian tiheästi kasvavien puuryhmien harvennustarve ja kartoitetaan huonokuntoiset puut, jotka joudutaan poistamaan turvallisuussyistä. Suunnitelmassa määritellään myös metsänpohjan hoitotoimenpiteet, vesakon poiston tarve ja uusien istutettavien puiden paikat. Hoitosuunnitelma hyväksytetään Kaupunkikehityslautakunnalla.

Arboretumin eteläosa, Vesitorinpuisto ja VP/s-8 välillä vesitorni - YU-alue
Puistoraittien varrelle sijoitetaan penkkejä ja roska-astioita. Koko puistoalueen valaistusta lisätään. Saimaan ammattiopiston ja liikennepuiston väliin rakennetaan uusi kivituhkapintainen raitti.

Nykyisen lasten liikennepuiston ympärille asennetaan aita sekä kulku- ja huoltoportit. Lisäksi liikennepuiston yhteyteen rakennetaan esteetön leikkipaikan osa, jossa on erilaisia esteettömiä leikkivälineitä ja kalusteita, kuten esimerkiksi keinu, karuselli, liukumäki ja hiekkalaatikko sekä piknik-pöytä. Esteettömien leikkivälineiden putoamisalustaksi toteutetaan valettava turva-alusta.

Vesitorinpuiston rinteelle rakennetaan kuntoportaat. Liikennepuiston länsipuolelle on mahdollista sijoittaa tilapäistä taidetta.

Alueelle istutetaan uusia puu- ja pensasistutuksia. Liikennepuiston alueelle istutetaan myös perennaistutuksia.

Arboretumin eteläosa, välillä pelikenttä - Lepolankatu

Kaksi arboretumin nykyistä puistoraittia tai -raitin osaa poistuvat käytöstä ja ne maisemoidaan matalilla kummuilla, kukkivalla niityllä ja puuistutuksilla. Poistuville puistoraitteille rakennetaan korvaavat asfalttipintaiset raitit. Raittien linjauksissa on otettu huomioon alueella kasvavat hyväkuntoiset puut siten, että puita pyritään kiertämään ja säilyttämään mahdollisimman paljon.

Poikittaisen asfalttipintaisen raitin varrelle rakennetaan kivituhkapäällysteisiä oleskelualueita, joihin sijoitetaan penkkejä ja piknik-pöytiä ja roska-astioita. Oleskelualueita rajaa nupukiviraita sekä pensasistutukset. Oleskelualueiden yhteyteen on mahdollista sijoittaa ulos soveltuvia taideteoksia. Puistoalueen länsireunaan, kentän laidalle asennetaan monipuolinen kuntoiluväline turva-alustoineen.

Puistoon rakennetaan kapea kivituhkapintainen metsäpolku, joka myötäilee maaston muotoja. Polku mutkittelee nykyisten puiden väleissä. Polun varrelle sijoitetaan paasikivipenkkejä.

Nykyisestä nurmesta kehitetään hoidollisin menetelmin niittyalueita. Oleskelualueet ja puistoraittien varret ovat nurmea. Niittyalueille kylvetään metsäympäristöön sopivia perennalaikkuja. Puustoisille alueille puiden väleihin istutetaan metsäympäristöön sopivia pensaita. Lepolankadun ja Valtakadun risteysalueen nurmikolle istutetaan sipulikukkia. Lisäksi alueelle istutetaan erilaisia lehti- ja havupuita. Metsäisille alueille sijoitetaan puunrunkoja maahan, jossa ne saavat lahota.

Valtakadun varren sekä Lepolankadun varren nykyisille puuryhmille lisätään puiden erikoisvalaistusta. Lisäksi erikoisvalaistusta kohdennetaan puistoalueella olevalle kelomännylle ja muutamalle muulle upealle puuyksilölle.

Kuvakooste suunnitelman sisällöstä on esityksenä oheismateriaalissa 3 sekä valaistuksen konsepti ja periaatteet oheismateriaalissa 4.

Tasaus ja kuivatus

Uusien asfalttipintaisten puistoraittien pituuskaltevuus on jyrkimmillään 8%. Raitit kuivatetaan ympäröivään maastoon. Käytöstä poistettavien puistoraittien kohdalle rakennettavat kummut ovat maksimissaan 1 metrin ympäröivää maastoa korkeammalla. Rakennettava kapea metsäpolku myötäilee maanpintaa.

Arboretumin eteläosan tasaus ja kuivatus pysyy muilta osin ennallaan.

Esteettömyys

Arboretumin eteläosan kulkureitit ja oleskelu- ja leikkialueet täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason. Kapea maastonmuotoja mukaileva metsäpolku ei täytä esteettömyyden perustavoitetasoa.

Vuorovaikutus

Arboretumin puistosuunnittelun alussa 14.11-1.12.2023 välisenä aikana järjestettiin karttakysely, jolla kerättiin asukkaiden toiveita ja mielipiteitä puistosuunnittelun taustatiedoksi. Kyselyyn oli mahdollista vastata internetissä ja paperilomakkeella Winkki asiakaspalvelupisteessä Lappeenrannan kaupungintalolla. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 75 kappaletta. Asukaskyselyn yhteenveto on esitetty oheismateriaalissa 2.

Arboretumin eteläosan puistosuunnitelmaluonnos on nähtävillä kaupunkilaisille Lappeenrannan kaupungin verkkosivuilla 4.3. – 18.3.2024.

Puistosuunnittelun asukastilaisuus on Lappeenrannan kaupungintalolla neuvottelutila Venlassa 11.3.2024 klo 17-18.